T093 ATĐ 5 (26) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q123-Nghiệp Uẩn-Luận về Biểu Vô Biểu

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 123

LUAÄN VEÀ BIEÅU - VOÂ BIEÅU (Phaàn 2)

Coù theå coù nghieäp höõu laäu-quaû höõu laäu chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Neân bieát raèng trong naøy döïa vaøo ba quaû ñeå soaïn luaän, tröø ra quaû só duïng vaø quaû taêng thöôïng, bôûi vì quaû só duïng nhieàu taïp loaïn, nhieàu phaùp laøm nhaân coù ñöôïc moät phaùp; bôûi vì quaû taêng thöôïng khoâng quyeát ñònh vaø raát roäng, nhö tröôùc ñaõ noùi. Caùc Luaän Sö cuûa nghieäp Ca-thaáp-di-la noùi: "Trong naøy döïa vaøo moät nhaân-nhieàu quaû ñeå soaïn luaän". Neáu döïa vaøo caùch noùi naøy thì: Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu-quaû höõu laäu chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø quaû ñaúng löu-dò thuïc. Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu-quaû voâ laäu chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø quaû ñaúng löu-dò thuïc. Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu-quaû voâ laäu chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø quaû ly heä. Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu-quaû voâ laäu chaêng? Ñaùp, ñoù laø quaû ñaúng löu-dò thuïc vaø ly heä. Hoûi: Coù theå coù nghieäp voâ laäu-quaû voâ laäu chaêng? Ñaùp: Coù ñoù laø quaû ñaúng löu vaø ly heä. Hoûi: Coù theå coù nghieäp voâ laäu-quaû höõu laäu chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp voâ laäu-quaû höõu laäu vaø voâ laäu chaêng? Ñaùp: khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu vaø voâ laäu-quaû höõu laäu vaø voâ laäu chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì trong naøy döïa vaøo moät nhaân-nhieàu quaû maø soaïn luaän, cho neân khoâng coù Theå cuûa nhaân laø höõu

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 123 429

laäu cuõng laø voâ laäu nhö vaäy; nhö khoâng coù nhaân naøy, cuõng khoâng coù quaû naøy, cho neân ñaùp raèng khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu vaø voâ laäu-quaû höõu laäu chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu vaø voâ laäu-quaû voâ laäu chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Caùc Sö phöông Taây ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: "Trong naøy döïa vaøo nhieàu nhaân-moät quaû maø soaïn luaän". Neáu döïa vaøo caùch noùi naøy thì: Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu-quaû höõu laäu chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø quaû ñaúng löu vaø dò thuïc.

Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu-quaû voâ laäu chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø quaû ly heä. Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu-quaû höõu laäu vaø voâ laäu chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì trong naøy döïa vaøo nhieàu nhaân-moät quaû maø soaïn luaän, cho neân khoâng coù Theå cuûa quaû laø höõu laäu cuõng laø voâ laäu nhö vaäy; nhö khoâng coù quaû naøy, cuõng khoâng coù nhaân naøy, cho neân ñaùp raèng khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp voâ laäu-quaû höõu laäu chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø quaû ñaúng löu vaø ly heä. Hoûi: Coù theå coù nghieäp voâ laäu-quaû höõu laäu chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp voâ laäu-quaû höõu laäu vaø voâ laäu chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu vaø voâ laäu-quaû höõu laäu vaø voâ laäu chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu vaø voâ laäu-quaû höõu laäu chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu vaø voâ laäu-quaû höõu laäu chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp höõu laäu vaø voâ laäu-quaû voâ laäu chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø quaû ly heä. Lôøi bình: Neân bieát trong naøy caùch noùi tröôùc laø thích hôïp, bôûi vì vaên cuûa baûn luaän phaàn nhieàu gioáng nhö tröôùc, döïa vaøo moät Theå cuûa nghieäp ñeå hoûi-ñaùp, khoâng coù moät nghieäp maø Theå goàm chung nhieãm- tònh. Hoûi: Coù theå coù nghieäp Hoïc-quaû Hoïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø quaû ñaúng löu.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 123 430

Hoûi: Coù theå coù nghieäp Hoïc-quaû Voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø quaû ñaúng löu. Hoûi: Coù theå coù nghieäp Hoïc-quaû Phi hoïc phi voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø quaû ly heä. Hoûi: Coù theå coù nghieäp Voâ hoïc-quaû Voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø quaû ñaúng löu. Hoûi: Coù theå coù nghieäp Voâ hoïc-quaû Voâ hoïc vaø Hoïc chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp Voâ hoïc-quaû Phi hoïc phi voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: A-la-haùn Thôøi giaûi thoaùt luyeän caên laøm Baát ñoäng, ñaïo voâ giaùn thöù chín nhanh choùng chöùng ñoaïn taát caû kieát do kieán-tu maø ñoaïn cuûa ba coõi, caùc kieát aáy ñoaïn laø quaû cuûa ñaïo naøy thì neân ñaùp raèng laø coù, taïi sao noùi laø khoâng coù? Ñaùp: Tuy laø quaû só duïng cuûa ñaïo naøy, maø khoâng phaûi laø quaû ly heä, tröôùc ñaây ñaõ noùi trong naøy tröø ra quaû só duïng vaø quaû taêng thöôïng, cho neân ñaùp raèng khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp Phi hoïc phi voâ hoïc-quaû Phi hoïc phi voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø quaû ñaúng löu-dò thuïc vaø ly heä. Hoûi: Coù theå coù nghieäp Phi hoïc phi voâ hoïc-quaû Hoïc chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Theá ñeä nhaát phaùp khoâng giaùn ñoaïn daãn daét phaùt sinh khoå phaùp trí nhaãn, nhaãn naøy phaûi laø quaû do Theá ñeä nhaát phaùp daãn daét phaùt sinh, neân ñaùp raèng laø coù, taïi sao noùi laø khoâng coù? Ñaùp: Nhaãn aáy tuy laø quaû só duïng, maø khoâng phaûi laø do ba thaâu nhieáp, tröôùc ñaây ñaõ noùi trong naøy döïa vaøo ba quaû maø soaïn luaän, cho neân ñaùp raèng khoâng coù. Hoûi: Coù theå coù nghieäp Phi hoïc phi voâ hoïc-quaû Voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Khoâng coù. Nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Khoâng tu thaân, khoâng tu giôùi, khoâng tu taâm, khoâng tu tueä”. Cho ñeán noùi roäng ra. Tu coù boán loaïi, ñoù laø tu ñaït ñöôïc-tu luyeän taäp-tu ñoái trò-tu tröø boû, nhö caùc phaàn trong chöông Trí uaån ñaõ noùi nhieàu. Trong phaàn

naøy döïa vaøo hai loaïi tu maø soaïn luaän, ñoù laø tu ñoái trò vaø tu tröø boû. Neáu ñoái vôùi ñaïo ñoái trò thaân-giôùi-taâm-tueä, chöa sinh ra thì goïi laø khoâng tu thaân, cho ñeán khoâng tu tueä. Ñaây laø döïa vaøo tu ñoái trò maø noùi. Vaû laïi, duyeân vôùi taát caû phieàn naõo cuûa thaân-giôùi-taâm-tueä, chöa ñoaïn-

chöa bieát khaép thì goïi laø khoâng tu thaân, cho ñeán khoâng tu tueä. Ñaây laø döïa vaøo tu röø boû maø noùi. Neáu ñoái vôùi ñaïo ñoái trò thaân-giôùi-taâm-tueä, ñaõ sinh ra thì goïi laø tu thaân, cho ñeán tu tueä. Ñaây laø döïa vaøo tu ñoái trò maø noùi. Vaû laïi, duyeân vôùi taát caû phieàn naõo cuûa thaân-giôùi-taâm-tueä, ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép thì goïi laø tu thaân, cho ñeán tu tueä. Ñaây laø döïa vaøo tu tröø boû maø noùi. Ñoù goïi laø Tyø-baø-sa toùm löôïc cuûa phaàn naøy. Hoûi: Theá naøo laø khoâng tu thaân? Ñaùp: neáu ñoái vôùi thaân chöa lìa boû tham duïc töôùi thaám öa thích khao khaùt, vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát Saéc tham, ngöôøi aáy ñoái vôùi ñaïo naøy chöa tu-chöa an. Neáu ñoái vôùi thaân chöa lìa boû tham, nghóa laø chöa lìa boû aùi. Chöa lìa boû duïc, nghóa laø ñoái vôùi aùi, duïc chöa ñoaïn- chöa bieát khaép. Chöa lìa boû töôùi thaám, nghóa laø ñoái vôùi aùi, töôùi thaám chöa ñoaïn- chöa bieát khaép. Chöa lìa boû öa thích, nghóa laø ñoái vôùi aùi, öa thích chöa ñoaïn- chöa bieát khaép. Chöa lìa boû khao khaùt, nghóa laø ñoái vôùi aùi, khao khaùt chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát Saéc tham, nghóa laø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát aùi cuûa coõi Ñaéc. Ngöôøi aáy ñoái vôùi ñaïo naøy chöa tu-chöa an, nghóa laø chöa tu taäp vaø chöa an oån. Tu nghóa laø tu luyeän taäp, an nghóa laø tu ñaït ñöôïc; vaø khôûi leân goïi laø tu, dieät maát goïi laø an; laïi theâm ñaõ sinh ra goïi laø tu, ñaõ dieät ñi goïi laø an. Neân bieát trong naøy, neáu ñoái vôùi thaân chöa lìa boû tham duïc töôùi thaám öa thích khao khaùc, thì goïi laø khoâng tu thaân, laø döïa vaøo tu tröø boû maø noùi. Vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát Saéc tham, ngöôøi aáy ñoái vôùi ñaïo naøy chöa tu-chöa an, thì goïi laø khoâng tu thaân, laø döïa vaøo tu ñoái trò maø noùi. Coù Sö khaùc noùi: Neáu ñoái vôùi thaân chöa lìa boû tham duïc töôùi thaám öa thích khao khaùt, thì goïi laø khoâng tu thaân, nghóa laø ñoái vôùi aùi duyeân vaøo thaân, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép; vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát Saéc tham, ngöôøi aáy ñoái vôùi ñaïo naøy chöa tu-chöa an, goïi laø khoâng tu thaân, nghóa laø ñoái vôùi caùc phieàn naõo khaùc duyeân vaøo thaân, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Neáu ñoái vôùi thaân chöa lìa boû tham..., laø hieån baøy chöa ñoaïn ñöôïc raøng buoäc; vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát saéc tham..., laø hieån baøy chöa chöùng ñöôïc lìa boû raøng buoäc. Nhö chöa ñöôïc raøng buoäc-chöa chöùng ñöôïc lìa boû raøng buoäc; nhö vaäy chöa giaûm bôùt loãi laàm, chöa tu taäp coâng ñöùc, chöa lìa boû thaáp keùm, chöa chöùng ñöôïc toát ñeïp, chöa rôøi boû voâ nghóa, chöa ñaït ñöôïc coù nghóa, chöa tröø boû phieàn naõo noùng böùc cuûa coù aùi, chöa thoï nhaän nieàm vui thö thaùi khoâng coù aùi,

neân bieát cuõng nhö theá. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Neáu ñoái vôùi thaân chöa lìa boû tham..., laø hieån baøy ñaïo voâ giaùn chöa khôûi leân taùc duïng; vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát Saéc tham..., laø hieån baøy ñaïo giaûi thoaùt chöa khôûi leân taùc duïng. Laïi coù ngöôøi noùi: Ñoái vôùi thaân chöa lìa boû tham..., laø hieån baøy chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc cho ñeán Tónh löï thöù ba; vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát Saéc tham..., laø hieån baøy chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö. Sai bieät nhö vaäy, nhö lyù neân bieát! Hoûi: Theá naøo laø khoâng tu giôùi? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi giôùi chöa lìa boû tham, noùi roäng ra nhö ñoái vôùi thaân. Hoûi: Theá naøo laø khoâng tu taâm? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi taâm chöa lìa boû tham duïc töôùi thaám öa thích khao khaùt, vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát Voâ saéc tham, luùc aáy ñoái vôùi ñaïo naøy chöa tu-chöa an. Neáu ñoái vôùi taâm chöa lìa boû tham..., nhö tröôùc noùi; vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát voâ saéc tham, nghóa laø ñaïo voâ giaùn coù theû tröø heát aùi cuûa coõi Voâ saéc; chöa tu-chöa an, nhö tröôùc noùi neân bieát. Trong naøy, neáu ñoái vôùi aâm chöa lìa boû tham duïc töôùi thaám öa thích khao khaùt, thì goïi laø khoâng tu taâm, laø döïa vaøo tu tröø boû maø noùi; vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát Voâ saéc tham, luùc aáy ñoái vôùi ñaïo naøy chöa tu-chöa an, thì goïi laø khoâng tu taäm, laø döïa vaøo tu ñoái trò maø noùi. Coù Sö khaùc noùi: Neáu ñoái vôùi taâm chöa lìa boû tham..., nghóa laø ñoái vôùi aùi duyeân vaøo taâm, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép; vaø ñaïo voâ giaùn coù theå truø heát voâ saéc tham..., nghóa laø ñoái vôùi caùc phieàn naõo khaùc duyeân vaøo taâm, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Phaàn coøn laïi noùi roäng ra nhö tröôùc. Laïi coù ngöôøi noùi: Neáu ñoái vôùi taâm chöa lìa boû tham..., laø hieän baøy chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc cho ñeán Voâ sôû höõu xöù; vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát voâ saéc tham..., laø hieån baøy chöa lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Sai bieät nhö vaäy, nhö lyù neân bieát. Hoûi: Theá naøo laø khoâng tu tueä? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi tueä chöa lìa boû tham.., noùi roäng ra nhö phaàn taâm ñaõ noùi. Ñaõ noùi veà töï taùnh cuûa khoâng tu thaân..., töôùng xen taïp-khoâng xen taïp nay seõ noùi ñeán. Hoûi: Neáu khoâng tu thaân thì luùc aáy khoâng tu giôùi chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû khoâng tu giôùi thì luùc aáy khoâng tu thaân chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Bôûi vì thaân vaø giôùi cuøng vaøo luùc lìa nhieãm

cuûa Tónh löï thöù tö môùi ñoaïn heát. Hoûi: Neáu khoâng tu thaân thì luùc aáy khoâng tu taâm chaêng? Ñaùp: Nhöõng luùc khoâng tu thaân thì luùc aáy khoâng tu taâm. Coù luùc khoâng tu taâm maø khoâng phaûi laø khoâng tu thaân, ñoù laø ñaõ lìa nhieãm coõi Saéc, chöa lìa nhieãm coõi Voâ saéc. Hoûi: Neáu khoâng tu thaân thì luùc aáy khoâng tu tueä chaêng? Ñaùp: Nhöõng luùc khoâng tu thaân thì luùc aáy khoâng tu tueä. Coù luùc khoâng tu tueä maø khoâng phaûi laø khoâng tu thaân, nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoûi: Neáu khoâng tu giôùi thì luùc aáy khoâng tu taâm chaêng? Ñaùp: Nhöõng luùc khoâng tu giôùi thì luùc aáy khoâng tu taâm. Coù luùc khoâng tu taâm maø khoâng phaûi laø khoâng tu giôùi, nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoûi: Neáu khoâng tu giôùi thì luùc aáy khoâng tu tueä chaêng? Ñaùp: Nhöõng luùc khoâng tu giôùi thì luùc aáy khoâng tu tueä. Coù luùc khoâng tu tueä maø khoâng phaûi laø khoâng tu giôùi,

nhö tröôùc ñaõ noùi. Trong naøy, caùc caâu nhö tröôùc ñaõ noùi, ñeàu coù nghóa laø ñaõ lìa nhieãm coõi Saéc, chöa lìa nheãm coõi Voâ saéc, bôûi vì nôi ñoái trò gioáng nhau. Hoûi: Neáu khoâng tu taâm thì luùc aáy khoâng tu tueä chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû khoâng tu tueä thì luùc aáy khoâng tu taâm chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Bôûi vì taâm vaø tueä cuøng vaøo luùc lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù môùi ñoaïn heát. Nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Tu thaân-tu giôùi-tu taâm-tu tueä”. Hoûi: Theá naøo laø tu thaân? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi thaân ñaõ lìa boû tham duïc töôùi thaám öa thích khao khaùt, vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát Saéc tham, luùc aáy ñoái trò vôùi ñaïo naøy ñaõ tu-ñaõ an. Hoûi: Theá naøo laø tu giôùi? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi giôùi ñaõ lìa boû tham, noùi roäng ra nhö thaân. Hoûi: Theá naøo laø tu taâm? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi taâm ñaõ lìa boû tham duïc töôùi thaám öa thích khao khaùt, vaø ñaïo voâ giaùn coù theå tröø heát Voâ saéc tham, luùc aáy ñoái vôùi ñaïo naøy ñaõ tu-ñaõ an. Hoûi: Theá naøo laø tu tueä? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi tueä ñaõ lìa boû tham, noùi roäng ra nhö taâm. Tyø-baø-sa toùm löôïc vaø giaûi thích caùc caâu ngöôïc laïi vôùi phaåm Haéc (nhieãm oâ) tröôùc, nhö lyù neân suy nghó. Ñaõ phaân bieät veà töï taùnh cuûa tu thaân..., töôùng xen taïp-khoâng xen taïp nay seõ noùi ñeán.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 123 434

Hoûi: Neáu tu thaân thì luùc aáy tu giôùi chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi, Giaû söû tu giôùi thì luùc aáy tu thaân chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Bôûi vì thaân vaø giôùi cuøng vaøo luùc lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö môùi ñoaïn heát. Hoûi: Neáu tu thaân thì luùc aáy tu taâm chaêng? Ñaùp: Nhöõng luùc tu taâm thì luùc aáy tu thaân. Coù luùc tu taâm maø khoâng phaûi laø tu taâm, nghóa laø ñaõ lìa nhieãm coõi Saéc, chöa lìa nhieãm coõi Voâ saéc. Hoûi: Neáu tu thaân thì luùc aáy tu tueä chaêng? Ñaùp: Nhöõng luùc tu tueä thì luùc aáy tu thaân. Coù luùc tu thaân maø khoâng phaûi laø tu tueä, nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoûi: Neáu tu giôùi thì luùc aáy tu taâm chaêng? Ñaùp: Nhöõng luùc tu taâm thì luùc aáy tu giôùi. Coù luùc tu giôùi maø khoâng phaûi laø tu taâm, nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoûi: Neáu luùc tu giôùi thì luùc aáy tu tueä chaêng? Ñaùp: Nhöõng luùc tu tueä thì luùc aáy tu giôùi. Coù luùc tu giôùi maø khoâng phaûi laø tu tueä, nhö tröôùc ñaõ noùi. Trong naøy, caùc caâu nhö tröôùc ñaõ noùi, ñeàu coù nghóa laø ñaõ lìa nhieãm coõi Saéc, chöa lìa nhieãm coõi Voâ saéc, bôûi vì nôi ñoái trò gioáng nhau. Hoûi: Neáu tu taâm thì luùc aáy tu tueä chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû tu tueä thì luùc aáy tu taâm chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Bôûi vì taâm vaø tueä cuøng vaøo luùc lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù môùi ñoaïn heát. Ñaõ thuaän theo caâu vaên sai bieät cuûa baûn luaän ñeå giaûi thích veà khoâng tu thaân-giôùi-taâm-tueä..., neân tieáp tuïc thuaän theo nghóa ñeå giaûi thích veà söï sai bieät naøy. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Khoâng tu thaân, nghóa laø ñoái vôùi baát tònh, ñieân ñaûo töôûng laø Tònh, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Khoâng tu giôùi, nghóa laø ñoái vôùi khoå, ñieân ñaûo töôûng laø laïc, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Khoâng tu taâm, nghóa laø ñoái vôùi voâ thöôøng, ñieân ñaûo töôûng laø Thöôøng, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. khoâng tu tueä, nghóa laø ñoái vôùi voâ ngaõ, ñieân ñaûo töôûng laø Ngaõ, chöa ñoaïn chöa-bieát khaép. Coù Sö khaùc noùi: Khoâng tu

thaân, nghóa laø ñoái vôùi Ñoaøn thöïc, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Khoâng tu giôùi, nghóa laø ñoái vôùi Xuùc thöïc, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Khoâng tu taâm nghóa laø ñoái vôùi Thöùc thöïc, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Khoâng tu tueä, nghóa laø ñoái vôùi YÙ tö thöïc, chöa

ñoaïn-chöa bieát khaép. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Khoâng tu thaân, nghóa laø ñoái vôùi Saéc uaån, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Khoâng tu giôùi, nghóa laø ñoái vôùi Thoï uaån, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Khoâng tu taâm, nghóa laø ñoái vôùi Thöùc uaån, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Khoâng tu tueä, nghóa laø ñoái vôùi Töôûng uaån vaø Haønh uaån, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Laïi coù ngöôøi noùi: Khoâng tu thaân, nghóa laø ñoái vôùi Saéc thuaän theo thöùc truù, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Khoâng tu giôùi, nghóa laø ñoái vôùi thoï thuaän theo thöùc truù, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Khoâng tu taâm, nghóa laø ñoái vôùi Thöùc chuû ñoäng truù vaøo, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Khoâng tu tueä, nghóa laø ñoái vôùi Töôûng thuaän theo thöùc truù vaø Haønh thuaän theo thöùc truù, chöa ñoaïn-chöa bieát khaép. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Khoâng tu thaân, nghóa laø chöa tu Thaân nieäm truù. Khoâng tu giôùi, nghóa laø chöa tu Thoï nieäm truù. Khoâng tu taâm, nghóa laø chöa tu taâm nieäm truù. Khoâng tu tueä, nghóa laø chöa tu Phaùp nieäm truù. Coù Sö khaùc noùi: Khoâng tu thaân, nghóa laø chöa tu veà Thaân tu. Khoâng tu giôùi, nghóa laø chöa tu veà Giôùi tu. Khoâng tu taâm, nghóa laø chöa tu veà Taâm tu. Khoâng tu tueä, nghóa laø chöa tu veà Tueä tu. Coù ngöôøi khaùc laïi noùi: Khoâng tu thaân, nghóa laø thaân ñoái vôùi Giaùc chi chöa coù naêng löïc tuøy thuaän. Khoâng tu giôùi, nghóa laø giôùi ñoái vôùi Giaùc chi chöa coù naêng löïc tuøy thuaän. Khoâng tu taâm, nghóa laø taâm ñoái vôùi Giaùc chi chöa coù naêng löïc tuøy thuaän. Khoâng tu tueä, nghóa laø tueä ñoái vôùi Giaùc chi chöa coù naêng löïc tuøy thuaän. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: Khoâng tu thaân, nghóa laø thaân chöa coù naêng löïc laøm nôi nöông töïa cho giôùi. Khoâng tu giôùi, nghóa laø giôùi chöa coù naêng löïc laøm nôi nöông töïa cho Xa-ma-tha. Khoâng tu taâm, nghóa laø Xa- ma-tha chöa coù naêng löïc laøm nôi nöông töïa cho Tyø-baùt-xaù-na. khoâng tu tueä, nghóa laø Tyø-baùt-xaù-na chöa coù naêng löïc laøm haïi caùc phieàn naõo. Nhö khoâng tu thaân..., coù nhöõng caùch noùi sai bieät nhö vaäy; nhö vaäy tu thaân... traùi laïi vôùi caùch noùi naøy, neân bieát. Neáu thaønh töïu giôùi quaù khöù, thì luùc aáy thaønh töïu giôùi thuoäc loaïi naøy ôû vò lai hieän taïi chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Loaïi coù boán loaïi: 1. Loaïi thuoäc tu. 2. Loaïi thuoäc luaät nghi. 3. Loaïi thuoäc quaû. 4. Loaïi thuoäc töông töï.

Loaïi thuoäc tu, nhö noùi trong chöông Trí Uaån tröôùc ñaây, nghóa laø luùc chöa töøng ñaït ñaït ñaïo hieän roõ ôû tröôùc maét, coù theå tu caùc ñaïo thuoäc loaïi cuûa mình ôû vò lai. Trong naøy, coù ngöôøi noùi: Caùc ñaïo höõu laäu laáy höõu laäu laøm loaïi, caùc ñaïo voâ laäu laáy voâ laäu laøm loaïi. Laïi coù ngöôøi noùi: Caùc ñaïo höõu laäu laáy taát caû höõu laäu-voâ laäu laøm loaïi, caùc ñaïo voâ laäu laáy taát caû voâ laäu-höõu laäu laøm loaïi. Neáu luùc ñaïo höõu hieän roõ ôû tröôùc maét, thì tu goàm

chung ñaïo höõu laäu vaø voâ laäu, ñaây laø löïc tu cuûa ñaïo höõu laäu, cho neân cuøng goïi theo loaïi aáy. Neáu luùc ñaïo voâ laäu hieän roõ ôû tröôùc maét thì tu goàm chung ñaïo voâ laäu vaø höõu laäu, ñaây laø do löïc tu cuûa ñaïo voâ laäu, cho neân cuøng goïi theo loaïi aáy. Loaïi thuoäc luaät nghi, nhö chöông nghieäp uaån naøy noùi, nghóa laø coù luùc thaønh töïu giôùi quaù khöù, maø khoâng phaûi laø giôùi thuoäc loaïi naøy ôû vò lai-hieän taïi... trong naøy, luaät nghi vaø luaät nghi laø thuoäc loaïi, nghóa laø luaät nghi Bieät giaûi thoaùt vaø luaät nghi Bieät giaûi thoaùt laø thuoäc loaïi, luaät nghi Tónh löï vaø luaät nghi Tónh löï laø thuoäc loaïi, luaät nghi Voâ laäu vaø luaät nghi Voâ laäu laø thuoäc loaïi, luaät nghi gia haïnh laø luaät nghi gia haïnh laø thuoäc loaïi, luaät nghi caên baûn vaø luaät nghi caên baûn laø thuoäc loaïi, luaät nghi daáy khôûi sau vaø luaät nghi daày khôûi sau laø thuoäc loaïi, Bieåu giôùi vaø Bieåu giôùi laø thuoäc loaïi, Voâ bieåu vaø Voâ bieåu giôùi laø thuoäc loaïi. Loaïi thuoäc quaû, nhö chöông Caên Uaån sau noùi, nghóa laø coù luùc thaønh töïu nhaõn caên loaïi naøy, chöù khoâng phaûi laø thaân caên loaïi naøy... trong naøy, neáu phaùp coù ôû coõi naøy, thì noùi ñaây laø loaïi aáy, nghóa laø phaùp Coõi Duïc vaø coõi Duïc laø thuoäc loaïi, phaùp coõi Saéc vaø coõi Saéc laø thuoäc loaïi, phaùp coõi Voâ saéc vaø coõi Voâ saéc laø thuoäc loaïi. Loaïi thuoäc töông töï, nhö trong Tyø-naïi-da noùi, nghóa laø Vaät-ñaëc-töû tay traùi phaùt ra aùnh saùng, tay phaûi phaân chia ñoà naèm cuûa Taêng cho ngöôøi cuøng loaïi, nhöõng ngöôøi trì kinh vaø ngöôøi trì kinh gioáng nhau, nhöõng ngöôøi trì luaät vaø ngöôøi trì luaät gioáng nhau, nhöõng ngöôøi thuyeát phaùp vaø ngöôøi thuyeát phaùp gioáng nhau, nhöõng ngöôøi nhaøn cö vaø ngöôøi nhaøn cö. Phaân phoái cuøng loaïi chöù khoâng phaûi laø khaùc loaïi, bôûi vì khieán cho laàn löôït chuyeån ñoåi tuøy thuaän vôùi nhau, phaùp thieän taêng leân maø phaùp aùc giaûm suùt. Nhö noùi höõu tình caùc coõi khaùc nhau, coù cuøng loaïi thì laïi tuøy thuaän vôùi nhau, thaéng giaûi aùc thì ñi cuøng thaéng giaûi aùc, thaéng giaûi thieän thì ñi cuøng thaéng giaûi thieän, laïi tuøy thuaän vôùi nhau maø laøm nhöõng vieäc caàn laøm. Nay ôû trong boán loaïi naøy, döïa vaøo loaïi thuoäc luaät nghi maø soaïn luaän.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 123 437

Hoûi: Neáu thaønh töïu giôùi quaù khöù, thì luùc aáy thaønh töïu giôùi thuoäc loaïi naøy ôû vò lai-hieän taïi chaêng? Ñaùp: Coù luùc thaønh töïu giôùi quaù khöù, khoâng phaûi laø giôùi thuoäc loaïi naøy ôû vò lai-hieän taïi, ñoù laø Bieåu giôùi ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy khoâng hieän roõ tröôùc maét. Coù luùc cuøng vôùi vò lai chöù khoâng phaûi laø hieän taïi, ñoù laø giôùi Tónh löï- Voâ laäu ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy khoâng hieän roõ tröôùc maét. Coù luùc cuøng vôùi hieän taïi chöù khoâng phaûi laø vò lai, ñoù laø Bieåu giôùi ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy hieän roõ tröôùc maét. Coù luùc cuøng vôùi vò laïi-hieän taïi, ñoù laø giôùi Tónh löï-Voâ laäu ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy hieän roõ tröôùc maét. Thaønh töïu giôùi quaù khöù, khoâng phaûi laø giôùi thuoäc loaïi naøy ôû vò lai- hieän taïi, ñoù laø Bieåu giôùi ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy khoâng hieän roõ tröôùc maét. Ñaây laø noùi Bieåu giôùi vaø Bieåu giôùi laø thuoäc loaïi, nhö tröôùc ñaõ thoï giôùi caân söï, Bieåu giôùi cuûa Sa di khoâng hieän

roõ tröôùc maét; hoaëc laø tröôùc ñaõ thoï giôùi Sa di, Bieåu giôùi cuûa Tyø kheo khoâng hieän roõ tröôùc maét. Caän söï nöõ… noùi cuõng nhö vaäy. Neáu noùi Voâ bieåu giôùi thì duøng Voâ bieåu giôùi laøm thuoäc loaïi. Coù nhöõng ngöôøi muoán laøm cho neáu luùc phaïm giôùi thì giôùi hieän taïi ñoaïn maát, quaù khöù khoâng maát. Hoï noùi trong naøy laïi phaûi ñöa ra caùch noùi naøy: Vaø Voâ bieåu giôùi ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy khoâng hieän roõ tröôùc maét; nhö ñaõ thoï giôùi Caän söï maø huûy phaïm, hoaëc laø ñaõ thoï giôùi Sa di-giôùi Tyø kheo maø huûy phaïm, caän söï nöõ… noùi cuõng nhö vaäy. Coù nhöõng ngöôøi muoán laøm cho neáu luùc phaïm giôùi thì hieän taïi khoâng ñoaïn maát, quaù khöù cuõng khoâng maát. Hoï noùi trong naøy laïi khoâng coù caùch noùi khaùc, bôûi vì khoâng chæ thaønh töïu Voâ bieåu giôùi quaù khöù, maø khoâng phaûi laø Voâ bieåu thuoäc loaïi naøy ôû hieän taïi. Cuøng vôùi vò lai chöù khoâng phaûi laø hieän taïi, ñoù laø giôùi Tónh löï-Voâ laäu ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy khoâng hieän roõ tröôùc maét. Ñaây laø noùi luaät nghi Tónh löï-Voâ laäu ñaõ phaùt khôûi-ñaõ dieät maát, tuy thaønh töïu maø khoâng hieän roõ tröôùc maét. Cuøng vôùi hieän taïi chöù khoâng phaûi laø vò lai, ñoù laø Bieåu giôùi ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy hieän roõ tröôùc maét, ñaây laø noùi Bieåu giôùi vaø Bieåu giôùi laø thuoäc loaïi, nhö tröôùc ñoù ñaõ thoï giôùi Caän söï, Bieåu giôùi cuûa Sa di hieän roõ ôû tröôùc maét; hoaëc laø tröôùc ñaõ thoï giôùi Sa di, Bieåu giôùi cuûa Tyø kheo hieän roõ ôû tröôùc maét. Trong naøy laïi neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Vaø Voâ bieåu giôùi ñaõ dieät khoâng maát. Ñaây laø noùi Voâ bieåu giôùi vaø Voâ bieåu giôùi laø thuoäc loaïi. Nhöõng ngöôøi noùi luùc phaïm giôùi thì giôùi hieän taïi ñoaïn maát, quaù khöù

khoâng rôøi boû. Hoï noùi thoï giôùi caän söï… roài, cho ñeán saùt-na thöù hai khoâng coù vi phaïm, luùc aáy thaønh töïu Voâ bieåu hieän taïi, cuõng thaønh töïu quaù khöù. Nhöõng ngöôøi noùi luùc phaïm giôùi thì giôùi hieän taïi khoâng ñoaïn maát, quaù khöù cuõng khoâng rôøi boû. Hoï noùi thoï giôùi Caän söï… roài, ñeán saùt-na thöù hai ñaõ vi phaïm thì cuõng thaønh töïu hieän taïi, huoáng gì laø khoâng coù vi phaïm. Caän söï nöõ… noùi cuõng nhö vaäy. Cuøng vôùi vò laïi-hieän taïi, ñoù laø giôùi Tónh löï-Voâ laäu ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy hieän roõ tröôùc maét. Ñaây laø noùi luaät nghi Tónh löï-Voâ laäu, ñaõ phaùt khôûi-ñaõ dieät maát, cuõng thaønh töïu-cuõng hieän roõ tröôùc maét. Hoûi: Neáu thaønh töïu giôùi vò lai, thì luùc aáy thaønh töïu giôùi thuoäc loaïi naøy ôû quaù khöù-hieän taïi chaêng? Ñaùp: Coù luùc thaønh töïu giôùi vò lai, khoâng phaûi laø giôùi thuoäc loaïi naøy ôû quaù khöù-hieän taïi, ñoù laø A-la-haùn sinh ñeán coõi Voâ saéc. Coù luùc cuøng vôùi quaù khöù chöù khoâng phaûi laø hieän taïi, ñoù laø giôùi Tónh löï-voâ laäu ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy khoâng hieän roõ tröôùc maét. Coù luùc cuøng vôùi hieän taïi chöù khoâng phaûi laø quaù khöù, ñoù laø giôùi Voâ laäu baét ñaàu hieän roõ tröôùc maét. Coù luùc cuøng vôùi quaù khöù-hieän taïi, ñoù laø giôùi Tónh löï-Voâ laäu ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy hieän roõ tröôùc maét. Coù luùc thaønh töïu giôùi vò lai, khoâng phaûi laø giôùi thuoäc loaïi naøy ôû quaù khöù-hieän taïi, ñoù laø A-la-haùn sinh ñeán coõi Voâ saéc; cuøng vôùi quaù khöù

chöù khoâng phaûi laø hieän taïi, ñoù laø giôùi Tónh löï-Voâ laäu ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy khoâng hieän roõ tröôùc maét. Ñaây laø noùi luaät nghi Tónh löï-Voâ laäu ñaõ phaùt khôûi-ñaõ dieät ñi, tuy thaønh töïu maø khoâng hieän roõ tröôùc maét. Cuøng vôùi hieän taïi chöù khoâng phaûi laø quaù khöù, ñoù laø giôùi Voâ laäu baét ñaàu hieän roõ tröôùc maét. Ñaây laø noùi Khoå phaùp trí nhaãn, vaø phaàn vò ñaït ñöôïc quaû-chuyeån caên ôû saùt-na thöù nhaát hieän roõ tröôùc maét. Cuøng vôùi quaù khöù-hieän taïi, ñoù laø giôùi Tónh löï-Voâ laäu ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy hieän roõ tröôùc maét ñeàu nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoûi: Neáu thaønh töïu giôùi hieän taïi, thì luùc aáy thaønh töïu giôùi thuoäc loaïi naøy ôû quaù khöù- vò lai chaêng? Ñaùp: Coù luùc thaønh töïu giôùi hieän taïi, khoâng phaûi laø giôùi thuoäc loaïi naøy ôû quaù khöù-vò lai, ñoù laø Bieåu giôùi baét ñaàu hieän roõ tröôùc maét. Coù luùc cuøng vôùi quaù khöù chöù khoâng phaûi laø vò lai, ñoù laø Bieåu giôùi ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy hieän roõ tröôùc maét. Coù luùc cuøng vôùi vò lai chöù khoâng phaûi laø quaù khöù, ñoù laø giôùi Voâ laäu baét ñaàu hieän roõ tröôùc maét. Coù luùc cuøng vôùi quaù khöù-vò lai, ñoù laø giôùi Tónh laäu-Voâ laäu ñaõ dieät khoâng

maát, giôùi thuoäc loaïi naøy hieän roõ tröôùc maét. Thaønh töïu giôùi hieän taïi, khoâng phaûi laø giôùi thuoäc loaïi naøy ôû quaù khöù-vò lai, ñoù laø Bieåu giôùi baét ñaàu hieän roõ tröôùc maét. Ñaây laø noùi veà phaàn vò laàn ñaàu thoï ñöôïc luaät nghi Bieät giaûi thoaùt. Hoûi: Phaàn vò naøy cuõng thaønh töïu giôùi gia haïnh quaù khöù, taïi sao noùi khoâng phaûi laø quaù khöù? Ñaùp: trong naøy döïa vaøo loaïi thuoäc luaät nghi caên baûn maø soaïn luaän, phaàn vò aáy chæ laø luaät nghi gia haïnh, chöù khoâng phaûi laø luaät nghi caên baûn, cho neân khoâng noùi ñeán. Cuøng vôùi quaù khöù chöù khoâng phaûi laø vò lai, ñoù laø Bieåu giôùi ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy hieän roõ tröôùc maét. Ñaây laø noùi Bieåu giôùi vaø Bieåu giôùi laø thuoäc loaïi; nhö tröôùc ñoù ñaõ thoï giôùi Caän söï, Bieåu giôùi cuûa Sa di hieän roõ ôû tröôùc maét; hoaëc laø tröôùc ñaõ thoï giôùi Sa di, Bieåu giôùi cuûa Tyø kheo hieän roõ ôû tröôùc maét. Caän söï nöõ... noùi cuõng nhö vaäy. Neáu noùi Voâ bieåu giôùi vaø Voâ bieåu giôùi laø thuoäc loaïi, thì hai caùch noùi sai bieät nhö tröôùc neân bieát. Cuøng vôùi vò lai chöù khoâng phaûi laø quaù khöù, ñoù laø giôùi voâ laäu baét ñaàu hieän roõ tröôùc maét, ñaây laø noùi phaàn vò khoå phaùp trí nhaãn, vaø phaàn vò ñaït ñöôïc quaû-chuyeån caên ôû saùt-na thöù nhaát hieän roõ tröôùc maét. Cuøng vôùi quaù khöù-vò lai, ñoù laø giôùi Tónh löï-Voâ laäu ñaõ dieät khoâng maát, giôùi thuoäc loaïi naøy hieän roõ tröôùc maét. Ñaây laø noùi luaät nghi Tónh löï-Voâ laäu, ñaõ phaùt khôûi-ñaõ dieät ñi, cuõng thaønh töïu-cuõng hieän roõ tröôùc maét. Trong naøy, ba loaïi luaät nghi laø luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, luaät nghi Tónh löï vaø luaät nghi Voâ laäu; chæ döïa vaøo luaät nghi Bieät giaûi thoaùt ñeå an laäp baûy chuùng sai bieät, chöù khoâng döïa vaøo hai loaïi coøn laïi. Baûy chuùng laø: 1. Tyø kheo. 2. Tyø kheo Ni. 3. Thöùc-xoa-ma-na. 4. Sa di. 5. Sa di ni. 6. Öu-baø-taéc. 7. Öu-baø-di. Hoûi: Vì sao chæ döïa vaøo luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, an laäp baûy chuùng sai bieät chöù khoâng döïa vaøo loaïi khaùc? Ñaùp: Bôûi vì luaät nghi Bieät

giaûi thoaùt daàn daàn maø ñaït ñöôïc, cho neân daàn daàn maø an laäp. Nghóa laø neáu coù theå lìa boû boán Taùnh toäi-moät Giaù toäi,

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 123 440

thì goïi laø Öu-baø-taéc; neáu tieáp tuïc coù theå lìa boán Taùnh toäi-nhieàu Giaù toäi, thì goïi laø Sa di; neáu coù khaû naêng lìa boû taát caû taùnh toäi- taát caû Giaù toäi, thì goïi laø Tyø kheo. Tyø kheo Ni..., döïa theo nhö vaäy neân bieát. Baûy chi luaät nghi Tónh Löï-Voâ laäu, mau choùng ñaït ñöôïc-mau choùng phaùt khôûi-mau choùng an laäp. Neáu döïa vaøo luaät nghi Tónh löï-Voâ laäu ñeå an laäp baûy chuùng, vaäy thì baûy chuùng an laäp sai bieät thuaän theo mau choùng chöù khoâng phaûi laø töø töø. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, töø nghieäp Bieåu ban ñaàu phaùt ra ñaït ñöôïc veà sau, ôû taát caû moïi luùc ñeàu thaønh töïu hieän taïi; hoaëc laø nguû-hoaëc laø say- hoaëc laø ñieân-hoaëc laø buoàn, hoaëc laø suy nghó-khoâng suy nghó, hoaëc laø taâm nhieãm oâ, hoaëc laø taâm voâ kyù, hoaëc laø khoâng coù taâm..., trong taát caû phaàn vò hieän taïi noái tieáp nhau chuyeån theo khoâng giaùn ñoaïn, cho neân coù theå döïa vaøo ñoù maø thieát laäp baûy chuùng rieâng bieät. luaät nghi Tónh löï-Voâ laäu, neáu ñang ôû trong Ñònh thì hieän taïi thaønh töïu, hieän taïi chuyeån theo; ra khoûi Ñònh thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng döïa vaøo ñoù ñeå thieát laäp baûy chuùng rieâng bieät. neáu döïa vaøo luaät nghi Tónh löï-Voâ laäu ñeå thieát laäp baûy chuùng rieâng bieät, thì baûy chuùng thieát laäp seõ khoâng quyeát ñònh, bôûi vì luùc nhaäp Ñònh vaø xuaát Ñònh khoâng coù kyø haïn. Coù Sö khaùc noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt vaø baûy chuùng sai bieät, ñeàu chæ rieâng coõi Duïc môùi coù theå ñöôïc an laäp; luaät nghi Tónh löï-Voâ laäu goàm chung coõi tren ñaït ñöôïc, neáu cho raèng döïa vaøo loaïi naøy an laäp baûy chuùng, thì baûy chuùng an laäp phaûi goàm chung coõi treân. Coù ngöôøi khaùc laïi noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt vaø baûy chuùng sai bieät, ñeàu chæ rieâng loaøi ngöôøi môùi coù theå ñöôïc an laäp; luaät nghi Tónh löï- voâ laäu cuõng goàm chung loaøi trôøi, neáu cho raèng döïa vaøo loaïi naøy an laäp baûy chuùng, thì baûy chuùng an laäp phaûi goàm chung loaøi trôøi. Laïi coù ngöôøi noùi: Luaät nghi bieät giaûi thoaùt vaø baûy chuùng sai bieät, chæ nhôø vaøo coù Phaät xuaát theá môùi coù theå ñöôïc an laäp; luaät nghi Tónh löï-Voâ laäu, neáu Phaät xuaát theá hay khoâng xuaát theá, thì ñeàu coù theå an laäp. Neáu cho raèng döïa vaøo loaïi naøy an laäp baûy chuùng, vaäy thì baûy chuùng an laäp sai bieät cuõng seõ goàm chung vaøo luùc khoâng coù Phaät xuaát theá. Coù Sö khaùc noùi: Vì sao khoâng döïa vaøo luaät nghi Tónh löï ñeå an laäp baûy chuùng, maø chæ döïa vaøo luaät nghi Bieät giaûi thoaùt? Bôûi vì luaät nghi Bieät giaûi thoaùt vaø baûy chuùng sai bieät, chæ coù trong ñaïo maø ngoaïi ñaïo thì khoâng coù; luaät nghi Tónh löï thì taát caû noäi ñaïo-ngoaïi ñaïo ñeàu coù. Neáu döïa vaøo loaïi naøy an laäp baûy chuùng, thì baûy chuùng an laäp phaûi goàm chung ngoaïi ñaïo. Laïi nöõa, vì sao khoâng döïa vaøo luaät nghi Voâ laäu ñeå an laäp

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 123 441

baûy chuùng, maø chæ döïa vaøo luaät nghi bieät giaûi thoaùt? Bôûi vì luaät nghi Bieät giaûi thoaùt vaø baûy chuùng sai bieät, ñeàu goàm chung phaøm Thaùnh; luaät nghi voâ laäu chæ rieâng Thaùnh chöù khoâng phaûi laø phaøm. Neáu cho raèng döïa vaøo loaïi naøy an laäp baûy chuùng, thì baûy chuùng an laäp leõ ra chæ thuoäc veà Thaùnh. Bôûi vì caùc nhaân duyeân ñaõ noùi nhö vaäy, cho neân chæ döïa vaøo luaät nghi Bieät giaûi thoaùt ñeå an laäp baûy chuùng, chöù khoâng döïa vaøo hai loaïi coøn laïi. Nhö Ñöc Theá Toân noùi: "Öu-baø-taéc coù naêm loaïi Hoïc xöù, ñoù laø lìa boû saùt sinh, lìa boû troäm caép, lìa boû taø daâm, lìa boû noùi doái, lìa boû uoáng röôïu". Hoûi: Vì sao goïi laø Öu-baø-taéc? Ñaùp: Bôûi vì gaàn guõi tu taäp vaø thöïc haønh caùc phaùp thieän, nghóa laø thaân-taâm cuûa ngöôøi aáy gaàn guõi luyeän taäp phaùp thieän, cho neân goïi laø Öu-baø-taéc. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì nhöõng ngöôøi khoâng ñoaïn maát thieän ñeàu goïi laø Öu-baø-taéc chaêng? Bôûi vì thaân-taâm cuûa ngöôøi aáy cuõng tu thieän. Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Bôûi vì ñaây laø döïa vaøo luaät nghi ñaõ thaâu nhieáp caùc phaùp thieän vaø haønh dieäu ñeå laäp thaønh teân goïi, Hoûi: Neáu nhö vaäy thì nhöõng ngöôøi truù trong luaät nghi ñeàu goïi laø Öu-baø-taéc chaêng? Bôûi vì hoï ñeàu tu luaät nghi thieän. Ñaùp: Ñaây laø bôûi vì thuoäc veà ba ñaàu, cho neân coù ñöôïc teân goïi; luaät nghi khaùc laïi duøng duyeân khaùc maø kieán laäp. Laïi nöõa, ñaây laø luaät nghi baét ñaàu tieán vaøo gia haïnh ñeå coù theå laøm Caän söï, luaät nghi khaùc vaø luaät nghi naøy traùi ngöôïc nhau, cho neân ñieàu aáy khoâng phaûi laø vaán naïn. Coù Sö khaùc noùi: Bôûi vì gaàn guõi keá thöøa vieäc laøm cuûa caùc baäc Thieän só, nghóa laø ngöôøi aáy luoân luoân gaàn guõi keá thöøa baäc Thieän só, cho neân goïi laø Öu-baø-taéc. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Bôûi vì gaàn guõi tu taäp thöïc haønh tinh tieán, nghóa laø ngöôøi ngöôøi aáy luoân luoân yeâu thích tu taäp, nhanh choùng rôøi boû sinh töû, nhanh choùng chöùng ñöôïc Nieát-baøn, maø thöïc haønh tinh tieán, cho neân goïi laø Öu-baø-taéc. Laïi coù ngöôøi noùi: Bôûi vì gaàn guõi nhaän giöõ gìn giaùo phaùp cuûa chö Phaät, nghóa laø ngöôøi aáy chí thaønh thoï trì giöõ gìn phaùp vaø giôùi luaät cuûa chö Phaät, khoâng tieác thaân maïng, cho neân goïi laø Öu-baø-taéc. Hoûi: Vì sao naêm loaïi naøy goïi laø Hoïc xöù? Ñaùp: Bôûi vì laø nhöõng ñieàu caàn phaûi Hoïc cuûa haøng Caän söï. Coù ngöôøi noùi: Naêm loaïi naøy neân goïi laø Hoïc tích, bôûi vì neáu coù ñi

qua naêm loaïi naøy thì böôùc leân cung ñieän cuûa trí tueä Voâ thöôïng. Nhö Toân giaû A-naäu-luaät-ñaø noùi vôùi caùc Tyø kheo: Toâi döïa vaøo giôùi-truù trong giôùi, giôùi laø baäc theàm, ñaõ coù theå böôùc leân cung ñieän cuûa trí tueä Voâ thöôïng, caùc thaày neân hoïc ñöøng sinh taâm phoùng tuùng! Coù ngöôøi noùi: Naêm loaïi naøy neân goïi laø Hoïc haïi, bôûi vì hoïc theo naêm loaïi naøy laøm haïi ñeán caùc giôùi aùc. Coù ngöôøi noùi: Naêm loaïi naøy neân goïi laø Hoïc loä, bôûi vì naêm loaïi naøy laø con ñöôøng cuûa taát caû luaät nghi, phaùp thieän-haønh dieäu ñeàu ñöôïc chuyeån bieán. Coù ngöôøi noùi: Naêm loaïi naøy neân goïi laø Hoïc caám, nhö caùc ngoaïi ñaïo ñaõ thoï caùc loaïi phaùp caám sai bieät ñeå laøm ngoïn côø; nhö vaäy Thaùnh chuùng duøng naêm loaïi phaùp caám ñaõ hoïc naøy ñeå laøm ngoïn côø ñaàu

tieân. Coù ngöôøi noùi: Naêm loaïi naøy neân goïi laø Hoïc boån, bôûi vì nhöõng ñieàu caàn phaûi hoïc laáy naêm loaïi naøy laøm caên baûn. Coù ngöôøi noùi: Naêm loaïi naøy neân goïi laø Hoïc cô, bôûi vì laøm neàn moùng cho toøa thaønh Nieát-baøn. Hoûi: Vì sao ôû trong phi phaïm haïnh, chæ döïa vaøo lìa boû vi phaïm vò ngöôøi khaùc maø kieán laäp Hoïc xöù, chöù khoâng döïa vaøo lìa boû vi phaïm vôï mình? Ñaùp: Caùc Sö phaùi Ñoái Phaùp xöa kia, vaø caùc luaän Sö cuûa nghieäp Ca-thaáp-di-la noùi: “Lìa boû taø daâm laø luaät nghi ñaõ thoï cuûa haøng Caän söï vaø gia ñình hoï haønh ôû vuøng naøy; lìa boû taø daâm laø luaät nghi ñaõ thoï cuûa haøng Caän söï vaø gia ñình hoï haøng ôû vuøng naøy; lìa boû phi phaïm haïnh thì khoâng nhö vaäy, cho neân ôû ñaây chæ kieán laäp lìa boû vi phaïm vôï ngöôøi khaùc”. Hieáp Toân giaû noùi: “Phaùp vöông-Phaùp chuû bieát luaät nghi naøy, coù phaùp coù theå laøm chöôùng ngaïi ngaên chaën, coù phaùp khoâng laøm chöôùng ngaïi ngaên chaën. Nghóa laø taø daâm coù theå laøm chöôùng ngaïi ngaên chaën heát söùc ñoái vôùi luaät nghi naøy, nhö ngöôøi gaùc coång chaën cöùng coång khoâng môû; phi haïnh khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân ôû ñaây chæ kieán laäp lìa bæ vi phaïm vôï ngöôøi khaùc”. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Vi phaïm taø daâm do Taùnh toäi thaâu nhieáp, bò theá gian cheâ traùch; phi phaïm haïnh khaùc tuy laø Taùnh toäi thaâu nhieáp, maø khoâng phaûi laø theá gian cheâ traùch, cho neân ôû ñaây khoâng cheá ñònh. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Ñoái vôùi vôï ngöôøi khaùc… xa lìa thì deã chöù khoâng phaûi laø ñoái vôùi vôï mình. Nghóa laø soáng ôû nhaø vôï con vaây quanh, ngaøy ñeâm quen gaàn guõi aân aùi buoäc chaët taâm yù, khoâng theå naøo thoï

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 123 443

trì xa lìa thoùi quen gaàn guõi, beân trong thaät söï baát tònh-beân ngoaøi möôïn côù trang nghieâm, thaân theå vôï mình nhö chieác xe phaân ñöôïc toâ veõ. Lìa boû taø daâm thì deã giöõ gìn, nghóa laø mong caàu vôï ngöôøi khaùc khoù maø ñöôïc nhö loøng mình muoán. Coù Sö khaùc noùi: Neáu vi phaïm vôï ngöôøi khaùc thì chính laø thuoäc veà nghieäp ñaïo aùc caên baûn, chöù khoâng phaûi laø ñoái vôùi vôï mình, vì vaäy khoâng noùi ñeán. Coù Sö khaùc noùi: Ñoái vôùi vôï mình sinh loøng öa thích vöøa ñuû, cuõng ñöôïc goïi laø phaïm haïnh thuaàn nhaát troïn veïn trong saùng, cho neân ôû ñaây khoâng kieán laäp. Coù ngöôøi noùi: Ñaây laø caùc phöông tieän cuûa Ñöùc Phaät khieán cho ngöôøi khaùc tieán vaøo phaùp. Nghóa laø Ñöùc Phaät tröôùc tieân quaùn xeùt, neáu ñöa ra phaùp nhö vaäy ñeå kieán laäp veà giôùi cuûa Caän söï, thì hoï ñoái vôùi haønh aùc coù theå lìa boû ñöôïc bao nhieâu? Lieàn bieát roõ nhö thaät, ñieàu hoï ñaõ lìa boû thì nhö nghieäp boán bieån, ñieàu chöa lìa boû coøn laïi thì nhö haït söông ñaàu ngoïn coû. Hoï ñaõ coù theå thaáy vi phaïm vôï ngöôøi khaùc laø toäi loãi thì coù theå xa lìa ñieàu ñoù, khoâng bao laâu cuõng thaáy vi phaïm vôï mình laø coù toäi thì seõ xa lìa, cho neân ôû ñaây chæ kieán laäp lìa boû vi phaïm vôï ngöôøi khaùc. Laïi coù ngöôøi noùi: Ñaây laø phöông tieän thích öùng kheùo leùo cuûa chö Phaät. Neáu Ñöùc Phaät vì ñieàu aáy maø cheá ñònh ñoái vôùi vôï mình, thì caùc vò Quoác Vöông-Ñaïi thaàn-Tröôûng giaû, khoâng coù theå rôøi boû vôï mình, seõ thöa vôùi Ñöùc Phaät raèng: Chuùng con khoâng theå naøo thoï giôùi caám cuûa Nhö Lai,

vaãn caàu xin tröø ra lìa boû ñoái vôùi vôï mình ñeå chuùng con nhôø vaäy maø coù theå coù ngöôøi keá tuïc! Vì vaäy, Ñöùc Phaät chæ kieán laäp lìa boû vi phaïm vôï ngöôøi khaùc. Coù Sö khaùc noùi: Neáu caùc Thaùnh giaû traûi qua nhieàu ñôøi khoâng vi phaïm thì kieán laäp giôùi Caän söï, ñoái vôùi vôï mình thì khoâng nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì vi phaïm vôï mình coù ba loaïi, ñoù laø töø tham-saân-si maø sinh ra. Thaùnh giaû traûi qua nhieàu ñôøi tuy khoâng vi phaïm töø si maø sinh ra, bôûi vì si thuoäc veà phaåm Kieán thì Thaùnh giaû ñaõ ñoaïn, nhöng vi phaïm tham-saân maø sinh ra, cho neân khoâng kieán laäp. Hoûi: Neáu Öu-baø-taéc laïi thoï trì naêm loaïi Hoïc xöù nhö xa lìa phi phaïm haïnh... thì luùc aáy coù ñaït ñöôïc caùc luaät nghi rieâng bieät, khaùc vôùi caùc luaät nghi ñaõ thoï tröôùc ñoù hay khoâng? Ñaùp: Laïi khoâng ñaït ñöôïc rieâng bieät, nhöng goïi laø Öu-baø-taéc hôn haún, bôûi vì thoï trì giôùi caám xa lìa phi phaïm haïnh rieâng bieät. nhö caùc Tyø kheo, neáu laïi thoï trì möôøi hai coâng ñöùc Ñaàu-ñaø, thì laïi khoâng ñaït ñöôïc rieâng bieät, khaùc vôùi giôùi Tyø kheo ñaõ thoï tröôùc ñoù, nhöng goïi laø Ñaïi Tyø

kheo öu bieät, bôûi vì thoï trì haïnh xa lìa rieâng bieät. Öu-baø-taéc cuõng nhö vaäy. Hoûi: Vì sao trong boán nghieäp ñaïo thieän cuûa ngöõ, chæ rieâng lìa boû lôøi noùi doái gaït laø kieán laäp Hoïc xöù, maø khoâng phaûi laø loaïi khaùc? Ñaùp: Caùc Sö phaùi Ñoái Phaùp xöa kia, vaø caùc Luaän Sö cuûa nghieäp Ca-thaáp-di-la noùi: “Lìa boû lôøi noùi doái gaït laø luaät nghi ñaõ thoï cuûa haøng caän söï vaø gia ñình hoï haøng ôû vuøng naøy; lìa boû lôøi noùi chia reõ... thì khoâng nhö aäy, cho neân ôû ñaây chæ kieán laäp lìa boû lôøi noùi doái gaït”. Hieáp Toân giaû noùi: “Phaùp vöông-Phaùp chuû bieát luaät nghi naøy, coù phaùp coù theå laøm chöôùng ngaïi ngaên chaën, coù phaùp khoâng laøm chöôùng ngaïi ngaên chaën. Nghieäp laø lôøi noùi doái gaït coù theå laøm chöôùng ngaïi ngaên chaën heát söùc ñoái vôùi luaät nghi naøy, nhö ngöôøi gaùc coång chaën cöùng coång khoâng môû; lôøi noùi chia reõ... thì khoâng nhö vaäy”. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Lôøi noùi doái gaït do taùnh toäi thaâu nhieáp, söï cheâ traùch naëng neà nhaát; lôøi noùi chia reõ... tuy thuoäc veà Taùnh toäi maø cheâ traùch nheï hôn, cho neân khoâng kieán laäp laøm Hoïc xöù. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Lìa boû lôøi noùi doái gaït deã daøng coù theå giöõ gìn chöù khoâng phaûi laø lìa boû ba loaïi nhö lôøi noùi chia reõ..., vaø nhöõng söï ñaùnh ñaäp... nhö trong thaân nghieäp. Laïi coù ngöôøi noùi: Daáy leân lôøi noùi doái gaït thì nghieäp ñaïo naëng neà nhaát, ba loaïi coøn laïi nheï hôn cho neân khoâng kieán laäp laøm Hoïc xöù cuûa Caän söï. Coù Sö khaùc noùi: Chæ rieâng lôøi noùi doái gaït môùi coù theå phaù hoaïi taêng, cho neân kieán laäp Hoïc xöù, ba loaïi coøn laïi thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi khaùc laïi noùi: Neáu caùc Thaùnh giaû traûi qua nhieàu ñôøi khoâng phaïm thì thieát laäp giôùi Caän söï, Thaùnh giaû traûi qua nhieàu ñôøi chaéc chaén xa lìa nghieäp cuûa lôøi noùi doái gaït, chöù khoâng phaûi laø nghieäp cuûa lôøi noùi naøo khaùc. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì nhöõng lôøi noùi khaùc coù ba loaïi, ñoù laø töø tham-saân-si maø sinh ra. Thaùnh giaû traûi qua nhieàu ñôøi, tuy khoâng phaïm töø si maø sinh ra, bôûi vì si thuoäc veà phaåm kieán thì Thaùnh giaû ñaõ ñoaïn, nhöng phaïm do tham-saân maø sinh ra, cho neân khoâng kieán laäp. Hoûi: Vì

sao Ñöùc Theá Toân ôû trong Giaù toäi chæ rieâng lìa boû uoáng röôïu laø kieán laäp laøm Hoïc xöù? Ñaùp: Caùc Sö phaùi Ñoái Phaùp xöa kia, vaø caùc Luaän sö cuûa nghieäp Ca-thaáp-di-la noùi: “Chæ rieâng lìa boû uoáng röôïu laø luaät nghi ñaõ thoï cuûa haøng caän söï vaø gia ñình hoï haøng ôû vuøng naøy; lìa boû Giaù toäi khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân ôû ñaây chæ kieán laäp lìa boû uoáng caùc thöù röôïu”. Hieáp Toân giaû noùi: “Phaùp vöông-Phaùp chuû bieát luaät nghi naøy, coù

phaùp coù theå laøm chöôùng ngaïi ngaên chaën, coù phaùp khoâng laøm chöôùng ngaïi ngaên chaën. Nghóa laø uoáng caùc thöù röôïu coù theå laøm chöôùng ngaïi ngaên chaën heát söùc ñoái vôùi luaät nghi naøy, nhö ngöôøi gaùc coång chaën cöùng coång khoâng môû; lìa boû Giaù toäi khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân ôû ñaây chæ kieán laäp lìa boû uoáng caùc thöù röôïu”. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Lìa boû uoáng caùc thöù röôïu deõ daøng coù theå giöõ gìn, chöù khoâng phaûi laø Giaù toäi khaùc. Nghóa laø nghieäp söõa- nghieäp ñöôøng-nghieäp chaùo... ñuû coù theå ngaên ñöôïc côn khaùt, sao duøng röôïu laøm gì? Coù Sö khaùc noùi: Giôùi lìa boû uoáng röôïu coù theå giöõ gìn taát caû caùc luaät nghi khaùc, nhö haøo saâu quanh töôøng thaønh coù theå phoøng ngöøa baûo veä taát caû. Laïi coù ngöôøi noùi: Neáu khoâng ngaên ngöøa giöõ gìn giôùi lìa boû uoáng röôïu, thì huûy phaïm toaøn boä caùc luaät nghi khaùc, loaïi khaùc thì khoâng nhö vaäy. Töøng nghe coù moät Öu-baø-taéc, baåm taùnh nhaân haäu hieàn thieän, thoï trì naêm giôùi chuyeân tinh khoâng phaïm. Sau ñoù vaøo moät luùc, ngöôøi trong gia ñình töø lôùn ñeán nhoû ñöôïc môøi laøm khaùch döï ñaùm tieäc, moät mình ngöôøi aáy khoâng ñeán döï, ñeå laïi thöùc aên daønh böõa cho ngöôøi aáy. Ñeán böõa laáy aên, bôûi vì nhieàu vò maën cho neân trong choác laùt theâm khaùt, thaáy trong moät caùi bình coù röôïu gioáng nhö nöôùc, boï côn khaùt böùc baùch lieàn laáy ñeå uoáng. Luùc baáy giôø ñaõ phaïm vaøo giôùi lìa boû uoáng röôïu. Luùc aáy coù con gaø cuûa nhaø beân caïnh ñi vaøo trong nhaø ngöôøi aáy, taâm troäm caép khôûi leân, baét gieát thòt roài luoäc naáu maø aên. Vaøo luùc naøy laïi phaïm ñeán giôùi lìa boû saùt sinh-troäm caép. Coâ gaùi nhaø beân caïnh ñi tìm gaø, ñi vaøo trong nhaø ngöôøi aáy, laïi duøng uy löïc cöôõng böùc laøm chuyeän daâm duïc. Vì vaäy laïi phaïm vaøo giôùi lìa boû taø haïnh. Gia ñình coâ gaùi aáy töùc giaän giöõ ñeán quan phuû, luùc aáy ngöôøi xeùt xöû söï vieäc thaåm vaán nguyeân do cuûa söï vieäc, ngöôøi aáy ñeàu cöï tuyeät che giaáu. Do ñoù laïi phaïm vaøo giôùi lìa boû lôøi noùi doái gaït. Nhö vaäy, naêm giôùi ñeàu vì röôïu maø phaïm vaøo, cho neân trong Giaù toäi chæ cheá ñònh veà uoáng röôïu. Coù Sö khaùc noùi: Röôïu khieán cho maát heát yù nieäm, taêng theâm khoâng coù taøm quyù, loãi laàm do röôïu saâu naëng, cho neân chæ cheá ñònh-kieán laäp rieâng veà uoáng röôïu. Nhö trong Luaät noùi: “Trong nöôùc Cheá Ñòa coù moät con roàng aùc ñoäc, taùnh voâ cuøng baïo aùc, laøm haïi ñeán muøa maøng ruoän vöôøn, ngöôøi daân soáng gaàn nôi aáy vaø caùc loaøi chim thuù khoâng daùm ñeán gaàn hoà nöôùc. Luùc aáy coù Toân giaû teân goïi laø Thieän Lai, duøng phöông tieän kheùo leùo laøm cho con

roàng aáy phaûi thuaàn phuïc. Vì vaäy danh tieáng lan truyeàn khaép moïi nôi, theá laø ngöôøi phaùt taâm tin töôûng tranh nhau ñeán cuùng döôøng. Daàn daàn ñi khaép nôi giaùo hoùa, ñeán thaønh Thaát-la-phieät, gaëp luùc trong thaønh aáy thieát hoäi thænh Taêng, coù moät Caän söï nöõ gia caûnh khoâng sung tuùc laém, thænh moät mình Thieän lai ñeán daâng cuùng ñoà aên thöùc uoáng. AÊn nhieàu vò maën cho neân trong choác laùt theâm khaùt, bò côn khaùt böùc baùch maø hieän roõ traïng thaùi mong caàu nghieäp uoáng. Luùc aáy Caän söï nöõ daáy leân suy nghó naøy: Thöùc aên maø Toân giaû ñaõ aên raát laø nhieàu môõ beùo, neáu uoáng nghieäp laïnh thì coù leõ seõ daãn ñeán beänh taät. Lieàn tìm caùch trao cho bình röôïu trong veo. Vò aáy khoâng xem xeùt kyõ caøng, lieàn nhaän laáy maø uoáng. Khen ngôïi voã veà xong, xeáp y ñi ñeán chuøa Thaéng Laâm, saép ñeán nôi thì say meøm khoù chòu, hoa maét choaùng vaùng lieàn ngaõ nhaøo, y baùt-tích tröôïng laên loùc treân maët ñaát, thaân theå phôi baøy maø naèm khoâng coøn hay bieát gì. Ñöùc Phaät daãn A-nan ñi qua troâng thaáy, bieát maø coá yù hoûi ngöôøi naèm ôû ñaây laø ai, vì sao say röôïu maø naèm ôû nôi naøy? A-nan thöa vôùi Ñöùc Phaät raèng ñaây laø Thieän Lai. Ñöùc Phaät baûo vôùi A-nan haõy taäp trung Taêng chuùng! Taêng chuùng taäp trung roài, Ñöùc Phaät ôû giöõa chuùng. Traûi choã ngoài nhö thöôøng ngaøy, ngoài Kieát giaø uy nghieâm. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo vôùi chuùng Tyø kheo: Caùc thaày nghe thaáy Tyø kheo Thieän Lai ñaõ töøng duøng phöông tieän kheùo leùo ñeå thuaàn phuïc con roàng döõ hay khoâng? Caùc chuùng Tyø kheo tuøy theo ngöôøi ñaõ thaáy-nghe, ñeàu thöa vôùi Ñöùc Phaät raèng: Chuùng con ñaõ töøng nghe thaáy, Ñöùc Phaät baûo raèng: YÙ cuûa caùc thaày nghó theá naøo? Thieän lai baây giôø coù theå thuaàn phuïc ñöôïc con nhaùi hay khoâng? Caùc Tyø kheo ñeàu thöa raèng: Khoâng theå naøo, Thöa Ñöùc Theá Toân! Luùc baáy giôø Nhö Lai duøng caùc loaïi phöông tieän cheâ traùch loãi laàm cuûa röôïu, baûo vôùi caùc Tyø kheo: “Caùc thaày neáu ai toân xöng Phaät laøm vò Thaày, thì töø nay trôû ñi cho ñeán moät gioït röôïu dính treân ñaàu ngoïn coû cuõng khoâng ñöôïc uoáng”. Vì vaäy trong Giaù toäi chæ cheá ñònh veà uoáng röôïu. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Uoáng röôïu coù theå laøm cho trí tueä sa suùt, nhö noùi tröôûng giaû trí tueä sa suùt, laø loãi laàm thöù saùu. Vì vaäy trong Giaù toäi chæ cheá ñònh veà uoáng röôïu. Coù Sö khaùc noùi: Thaùnh giaû traûi qua nhieàu ñôøi nhaát ñònh khoâng uoáng röôïu; tuy luùc coøn beù thô, meï nuoân naáng duøng ngoùn tay chaám gioït röôïu nhoû vaøo trong mieäng, maø khoâng töï nhieân cho neân khoâng coù loãi. Vöøa coù nhaän thöùc phaân bieät, tuy gaëp phaûi duyeân cöôõng böùc, vì giöõ gìn thaân maïng maø cuõng döùt khoaùt khoâng uoáng. Vì vaäy trong Giaù toäi chæ kieán laäp veà giôùi röôïu.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.